

OFFENTLIGT FORSVAR FOR PH.D.-AFHANDLING

Helle Leilund

Uniformer på arbejde **Nutidige praksisser omkring ensartet arbejdstøj**

Tid: Tirsdag d. 15. december 2015, kl. 14 præcis.
Af hensyn til kandidaten lukkes dørene præcis.

Sted: Arbejdermuseet - festsalen
Rømersgade 22, 1362 København K

Bedømmelsesudvalget: Lektor Niels Jul Nielsen (formand)
Københavns Universitet

Lektor Lisbeth Haastrup
Aarhus Universitet

Docent Karin Salomonsen
Lunds Universitet

Leder af
forsvarshandlingen: Lektor Signe Mellempgaard
Københavns Universitet

Et antal eksemplarer af afhandlingen vil blive fremlagt til gennemsyn og hjemlån inden forsvaret i Det Kgl. Biblioteks information på Københavns Universitet Amager og til gennemsyn på Det Kgl. Biblioteks læsesal Øst, Diamanten samt på Saxo-Instituttet, Karen Blixens Vej 4, 2300 København S.

Resumé dansk/engelsk

Afhandlingen, *Uniformer på arbejde - nutidige praksisser omkring ensartet arbejdstøj*, har afsæt i det kulturhistoriske museums arbejde med 'dragt'. På trods af at ensartet eller uniformt arbejdstøj er et velkendt dagligdags fænomen, som bruges af medarbejdere på mange nutidige arbejdspladser, er det en beklædningskategori, som har nydt begrænset opmærksomhed i museal og kulturanalytisk dragtforskning. Genstandsbaseret uniformsforskning har fx ikke fokuseret på *hvordan* ensartet arbejdstøj kan indgå i forskellige sociale og kulturelle praksisser. Det gør denne afhandling. Med udgangspunkt i feltarbejde udført på tre danske arbejdspladser - DSB, Gentofte Hospital og Post Danmark - undersøges, analyseres og diskuteres det, hvordan ensartet arbejdstøj indgår og gøres på forskellige måder i de forskellige virksomheders og medarbejders praksisser. Der anvendes en analysestrategi som ikke på forhånd ekskluderer eller giver forrang til hverken materialitet eller det sociale/kulturelle, men argumenterer for at begge er nødvendige i en dragtanalyse. Ensartet arbejdstøj er analysens omdrejningspunkt og afhandlingen bidrager dermed til aktuell materialitetsforskning. Analytisk, teoretisk og metodisk trækker afhandlingen på indsigter fra dragt- og beklædningsforskning, Science Technology Studies (STS) og Aktør-Netværks teori (ANT) og kommer med et nyt bud på hvordan man kan analysere og forstå uniformt eller ensartet arbejdstøj som særligt beklædningsfænomen, dels i virksomheders praksisser dels i enkelte uniformsbrugeres påklædningspraksisser.

The thesis *Uniformer på arbejde - nutidige praksisser omkring ensartet arbejdstøj* ('Uniforms at Work – Contemporary Practices of Uniform Working Clothes') takes the cultural-history museums work on costume as its point of departure. Despite the fact that uniforms are a common everyday phenomenon worn by many people in many workplaces, the work uniform is a category of attire that has been the focus of limited attention in both a museum and cultural dress research context. Object-based uniform research has not, for example, analysed *how* uniform working clothes form part of various social and cultural practices. That is the focus of this thesis.

Based on fieldwork conducted at three different Danish workplaces – DSB (Danish State Railways), Gentofte Hospital and Post Denmark – where employees wear uniforms, the thesis examines, analyses and discusses the different ways uniform clothing is part of and practised by different companies and employees today. The thesis uses an analytical strategy that neither excludes nor gives priority to materiality or the social/cultural, arguing instead that both are necessary in the analysis of dress. Work uniforms are the pivotal point of the analysis, and the thesis therefore aims to contribute to current research on materiality. Analytically, theoretically and methodologically, the thesis draws on dress and clothing research, Science Technology Studies (STS) and Actor-Network Theory (ANT). The thesis thus offers a new analytical strategy to analyse and understand uniforms or uniform working clothes as a specific dress phenomenon in both company practice and the individual uniform user's dress practices.